

Briuselis, 2020 08 07
COM(2020) 361 final

2020/0166 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Muitinės konvencijos dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis administraciniame komitete, dėl pasiūlymo iš dalies pakeisti Konvenciją

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas yra susijęs su sprendimu, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Muitinės konvencija dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR¹ knygelėmis (toliau – TIR konvencija) įsteigta Administraciniame komitete dėl numatomų kelių pakeitimų TIR konvencijoje priėmimu.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Muitinės konvencija dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis

1975 m. lapkričio 14 d. Muitinės konvencija dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis (toliau – TIR konvencija) siekiama supaprastinti tarptautinių krovinių gabenimą nuo išvykimo muitinės įstaigos iki paskirties muitinės įstaigos ir per tiek šalių, kiek reikia. Susitarimas įsigaliojo 1978 m. Nuo 2019 m. lapkričio mėn. Konvencijos susitariančiosiomis šalimis yra 76 šalys – 75 valstybės ir Europos Sąjunga. Europos Sąjunga yra TIR konvencijos susitariančioji šalis² nuo 1983 m. birželio 20 d., o visos valstybės narės taip pat yra TIR konvencijos susitariančiosios šalys.

2.2. Administracinis komitetas

Administracinis komitetas veikia vadovaudamasis Muitinės konvencija dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis. Administracinis komitetas svarsto ir priima TIR konvencijos pakeitimus. Pasiūlymai teikiami balsavimui; kiekviena valstybė, kuri yra susitariančioji šalis, ir kuriai atstovaujama Administracinio komiteto sesijoje, turi vieną balsą. Sąjunga turi išimtinę kompetenciją muitų srityje, kurią reguliuoja TIR konvencija. Tačiau Sąjunga, kaip muitų ir ekonominė sąjunga, pagal Konvencijos 52 straipsnio 3 dalį, be savo valstybių narių balsavimo teisių, kitų teisių neturi. Visos valstybės narės yra susitariančiosios šalys, turinčios balsavimo teisę.

TIR konvencijos pakeitimai priimami dviejų trečdalių dalyvaujančių ir balsuojančių susitariančiųjų šalių balsų dauguma. Sprendimui priimti reikalingas kvorumas, kurį sudaro ne mažiau kaip vienas trečdalis valstybių, kurios yra susitariančiosios šalys.

2.3. Numatomas Administracinio komiteto aktas

Per savo 73-iąją sesiją, įvyksiančią 2020 m. spalio mėn., Administracinis komitetas turi priimti sprendimą dėl siūlomų Muitinės konvencijos dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis siūlomų pakeitimų priėmimo (toliau – numatomas aktas).

Numatomo akto tikslai:

užtikrinti, kad kompetentingos institucijos, perduodamos TIR vykdomajai tarybai (TIRExB) informaciją apie turėtojų leidimus naudoti TIR knygeles arba tokių leidimų panaikinimą, vietoj popierinės tipinės leidimo suteikimo formos (TLSF) privalomai naudotųsi elektronine Tarptautine TIR duomenų baze (TTDB);

užtikrinti privalomą muitinės įstaigų, patvirtintų TIR operacijoms atlikti, sąrašo paskelbimą TTDB;

¹ TIR (pranc. *Transports Internationaux Routiers*) – tarptautinis gabenimas keliais.

² 1978 m. liepos 25 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2112/78 dėl Muitinės konvencijos dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis (TIR konvencija) 1975 m. lapkričio 14 d. Ženevoje sudarymo (OL L 252/1).

leisti, kad susitariančios šalys suteiktų galimybę, laikydamosi nacionalinės teisės aktų, tinkamai įgaliotiems subjektams taikyti Konvencijos nuostatas palankesnėmis sąlygomis;

patikslinti TIR konvencijos tekstą dėl nustatyto maršruto taikymo muitų Sąjungoje ir atnaujinti TIR knygelės informaciją dėl didžiausios garantinės sumos už alkoholį ir (arba) tabaką.

Pagal TIR konvencijos 59 ir 60 straipsnius numatomas aktas taps privalomas susitariančiosioms šalims.

59 straipsnis yra susijęs su TIR konvencijos pagrindinio teksto pakeitimais, ir jame nustatyta, kad: „Kiekvienas pasiūlytas pakeitimas, išskyrus 60 straipsnyje numatytus atvejus, perduotas laikantis ankstesnės straipsnio dalies, visoms Susitariančiosioms šalims įsigalioja po trijų mėnesių, pasibaigus dvylikos mėnesių laikotarpiui nuo pakeitimo perdavimo dienos, jei per tą laiką Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius dėl pasiūlyto pakeitimo negavo nė vienos valstybės Susitariančiosios šalies prieštaravimų. Jeigu dėl siūlomo pakeitimo pateikiamas prieštaravimas pagal šio straipsnio 3 dalies nuostatas, pakeitimas laikomas nepriimtu ir neturi jokios galios.“

60 straipsnis yra susijęs su TIR konvencijos priedų pakeitimais, ir jame nustatyta: „Kiekvienas siūlomas 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ir 10 priedų pakeitimas, svarstytas pagal 59 straipsnio 1 ir 2 dalis, įsigalioja tą dieną, kurią nustato Administracinis komitetas jo priėmimo metu, jeigu iki ankstesnės dienos, kurią Administracinis komitetas nustato tuo pačiu metu, vienas penktadalis valstybių Susitariančiųjų šalių arba penkios valstybės Susitariančiosios šalys, atsižvelgiant į tai, kuris skaičius yra mažesnis, nepraneša Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui, kad prieštarauja dėl pakeitimo. Šioje straipsnio dalyje nurodytus terminus Administracinis komitetas nustato dviejų trečdalių dalyvavusių ir balsavusių narių balsų dauguma.“

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Šis pakeitimų rinkinys pagreitins TIR konvencijos modernizavimą, kuris jau gerokai pasistūmėjo į priekį priėmus istoriškai svarbų būsimos eTIR tarptautinės sistemos teisinį pagrindą 2020 m. vasario mėn. įvykusioje Administracinio komiteto 72-ojoje sesijoje. Jame taip pat bus paaiškinti techniniai TIR konvencijos teksto aspektai.

Pirma, TIR konvencijos susitariančiosios šalys, įvesdamos reikalavimą privalomai naudoti TTDB taikomąją programą įgaliotųjų TIR knygelės turėtojų duomenims perduoti TIRExB, ir sukurdamos TIR atvirą ir patikimą internetinę tarptautinę muitinės įstaigų duomenų bazę, palengvina būsimo TIR knygelės skaitmeninimo sąlygas ir didina TIR duomenų patikimumą.

Tuo tikslu bus iš dalies pakeistas 38 straipsnis, su juo susijusios aiškinamosios pastabos ir 9 priedas, kad garantuojančiosios asociacijos būtų įpareigos nedelsiant perduoti TIRExB visus duomenis apie subjektus, įgaliotus taikyti TIR procedūrą. Be to, naujame 45 straipsnio aiškinamajame rašte bus nurodyta, kad išvykimo muitinės įstaigų, tarpinių muitinės įstaigų ir paskirties muitinės įstaigų, patvirtintų TIR operacijoms atlikti, sąrašas turi būti skelbiamas naudojant elektroninę taikomąją programą, prižiūrimą TIR vykdomosios tarybos (TTDB).

Sąjunga jau taiko TTDB ir remia visoms TIR konvencijos susitariančiosioms šalims privalomą TTDB naudojimą, nes tai padės siekti bendro Sąjungos muitų politikoje numatyto tikslo palengvinant susitariančiųjų šalių, asociacijų ir tarptautinių organizacijų keitimąsi elektroniniais duomenimis realiuoju laiku dar plačiau taikyti skaitmeninę TIR procedūrą.

Antra, 6 priedo 49 straipsnį papildžius nauja aiškinamąja pastaba, susitariančiosios šalys galės savanoriškai taikyti palankesnes Konvencijos nuostatų taikymo sąlygas.

Tas sąlygas bus leidžiama taikyti tik tada, jei jos apims tinkamą TIR procedūros eigą užtikrinančių technologijų taikymą, aiškius nurodymus įgaliotiems subjektams atlikti konkrečias užduotis, kurios paprastai pagal TIR konvenciją pavedamos muitinėms, ir tokių duomenų saugojimo sistemos naudojimą, kuris suteikia galimybę muitinei atlikti muitinį tikrinimą ir prižiūrėti procedūrą.

Sąjunga palaiko susitariančiosioms šalims numatytą naują galimybę taikyti palankesnes sąlygas TIR įgaliotam turėtoji, kad jis išliktų patrauklus ekonominės veiklos vykdytojams.

Galiausiai, 20 straipsnio ir 8 straipsnio aiškinamosios pastabos pakeitimai galėtų būti laikomi techniniais, nes juose atitinkamai paaiškinamas nustatyto maršruto taikymas muitų sąjungoje ir atnaujinama informacija tabako ir (arba) alkoholio TIR knygelėje dėl didžiausios sumos, kurios, kaip garantijos, gali būti reikalaujama iš garantuojančiosios asociacijos.

Konsultacijos dėl pasiūlytų dalinių pakeitimų su valstybėmis narėmis vyko TIR muitinių ekspertų grupėje (koordinavimas, Ženeva). Tolesnės konsultacijos vyko Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos (UNECE) Su transportu susijusių muitinės klausimų darbo grupės sesijose.

Iš vidaus koordinavimo veiklos ir bendrų diskusijų su valstybėmis narėmis TIR muitinių ekspertų grupėje aiškiai matyti, kad daugelis pritaria siūlomiems pakeitimams. Su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu konsultuotasi 2020 m. kovo 23 d. raštu ir, nepaisant priminimo, iki 2020 m. birželio 11 d. jis atsakymo nepateikė.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą“.

Sąvoka „teisinę galią turintys aktai“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį“³.

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Administracinis komitetas yra įsteigtas susitarimu, konkrečiai, Muitinės konvencija dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis.

Aktas, kurį turi priimti Administracinis komitetas, yra teisinę galią turintis aktas. Numatomas aktas bus privalomas pagal tarptautinę teisę, vadovaujantis Muitinės konvencijos dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis 59 ir 60 straipsniais.

Numatomu aktu Susitarimo institutinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

³ 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo byloje Vokietija prieš Tarybą, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis numatomo akto tikslas ir turinys yra susiję su bendra prekybos politika.

Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 207 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 207 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa kartu su SESV 218 straipsnio 9 dalimi.

5. NUMATOMO AKTO SKELBIMAS

Administracinio komiteto aktu bus iš dalies pakeista Muitinės konvencija dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis ir jos priedai, todėl tikslinga priimtą aktą paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Muitinės konvencijos dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis administraciniame komitete, dėl pasiūlymo iš dalies pakeisti Konvenciją

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2112/78⁴ Europos ekonominės bendrijos vardu buvo patvirtinta ir Bendrijoje 1983 m. birželio 20 d.⁵ įsigaliojo 1975 m. lapkričio 14 d. Muitinės konvencija dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis (toliau – TIR konvencija);
- (2) TIR konvencijos suvestinė redakcija paskelbta Tarybos sprendimo 2009/477/EB priede; sprendime nustatyta, kad būsimus TIR konvencijos pakeitimus Komisija turi skelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, nurodydama jų įsigaliojimo datą;
- (3) pagal TIR konvencijos 59 ir 60 straipsnius TIR konvencijos administracinis komitetas (toliau – Administracinis komitetas) gali priimti TIR konvencijos ir jos priedų pakeitimus dviejų trečdalių dalyvavusių ir balsavusių susitariančiųjų šalių balsų dauguma;
- (4) Administracinis komitetas per savo 2020 m. spalio 15 d. įvyksiančią 73-iąją ar vėlesnę sesiją turi priimti kelis TIR konvencijos ir jos priedų pakeitimus;
- (5) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Administraciniame komitete, nes daliniai pakeitimai bus privalomi Sąjungai;
- (6) siekiant paspartinti TIR režimo modernizavimą, būtina nustatyti, kad kompetentingos institucijos TIR vykdomajai tarybai privalėtų elektroniniu būdu perduoti duomenis apie TIR knygelių turėtojų leidimus ir tokių leidimų panaikinimą, ir sukurti patikimą tarptautinę internetinę muitinės įstaigų, registruojančių prekių gabenimą su TIR knygele, duomenų bazę, iš dalies pakeičiant TIR konvencijos 38 straipsnį ir 9 priedą bei sukuriant naują TIR konvencijos 45 straipsnio aiškinamąją pastabą;
- (7) siekiant padidinti TIR konvencijos patrauklumą ekonominės veiklos vykdytojams ir muitinėms, būtina numatyti, kad susitariančiosios šalys galėtų taikyti tinkamai įgaliojams subjektams palankesnes sąlygas taikant TIR konvencijos nuostatas ir tuo tikslu parengti naują TIR konvencijos 49 straipsnio aiškinamąją pastabą;

⁴ 1978 m. liepos 25 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2112/78 dėl Muitinės konvencijos dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis (TIR konvencija) 1975 m. lapkričio 14 d. Ženevoje sudarymo (OL L 252, 1978 9 14, p. 1).

⁵ OL L 31, 1983 2 2, p. 13.

- (8) siekiant paaiškinti TIR konvencijos nuostatas, būtina patikslinti nustatyto maršruto taikymą muitų sąjungoje, iš dalies pakeičiant TIR konvencijos 20 straipsnį ir padidinant rekomenduojamą didžiausią sumą, kurios galima reikalauti iš garantuojančiųjų asociacijų dėl tabako ir alkoholio prekių, gabenamų su TIR knygelėmis, iš dalies pakeičiant TIR konvencijos 8 straipsnio aiškinamąją pastabą;
- (9) todėl pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu Administraciniame komitete, turėtų būti grindžiama prie šio sprendimo pridedamu pakeitimų projektu. Tai nedaro poveikio galimybei atlikti neesminius pakeitimų projekto pakeitimus, dėl kurių Sąjungos atstovai TIR konvencijos administraciniame komitete turi susitarti be kito Tarybos sprendimo;
- (10) Sąjungos poziciją pareiškia Komisija. Sąjungos valstybės narės, veikdamos kartu Sąjungos interesų labui, pareiškia Sąjungos poziciją TIR konvencijos administraciniame komitete, kai vyksta oficialus balsavimas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Muitinės konvencijos dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis administracinio komiteto 73-iojoje arba vėlesnėje sesijoje, grindžiama prie šio sprendimo pridėtu pakeitimų projektu.

2 straipsnis

1 straipsnyje nurodytą poziciją pareiškia Komisija. Sąjungos valstybės narės, veikdamos kartu Sąjungos interesų labui, pareiškia Sąjungos poziciją TIR konvencijos administraciniame komitete, kai vyksta oficialus balsavimas.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms ir Komisijai.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*